

تأثیر شیوه های تربیت کودک
بر سازگاری اجتماعی

سمیه سلمانی کله

عضو هیئت علمی دانشگاه پیام نور تهران



سرشناسه	: سلامتی کله، سمنه، ۱۲۶۰ -
عنوان و نام پدیدآور	: تاثیر شیوه‌های تربیت کودک بر سازگاری اجتماعی / سمنه سلامتی کله.
مشخصات نشر	: تهران: انتشارات علمی بنیادی، ۱۳۹۶.
مشخصات ظاهری	: ۶۴ص.
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۹۶۰۳۳-۷-۷۰۰۰۰۰۰۰۰۰
وضعیت فهرست نویسی	: فبا
یادداشت	: Influence of child-rearing practices on social compatibility:
یادداشت	: کتابنامه: ص. ۵۵.
موضوع	: والدین و کودک-- جنبه‌های روان‌شناسی
موضوع	: Parent and Child -- Psychological aspects:
موضوع	: سازش‌پذیری
موضوع	: Conformity:
موضوع	: کودک‌ان -- روان‌شناسی
موضوع	: Child psychology:
موضوع	: تربیت خانوادگی
موضوع	: Domestic education*:
رده بندی کنگره	: ۱۳۹۶HQV۵۵/۸۵: ۸۵۳/۸
رده بندی دیویی	: ۶۲۹/۱
شماره کتابشناسی ملی	: ۲۷۸۰۹۰۰

نام کتاب	: نام سمنه
پدیدآورنده	: سمنه سلامتی کله.
ناشر	: انتشارات علمی بنیادی
امور فنی و چاپ	: انتشارات علمی بنیادی
تراز	: ۵۰۰
قطع	: وزیری
تاریخ انتشار	: چاپ اول - ۱۳۹۶
صفحات	: ۶۴ ص
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۹۶۰۳۳-۷-۷-۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰
قیمت	: ۳۰۰۰۰ تومان



حق چاپ محفوظ است

توزیع: تهران - تهرانپارس، بالاتر از فلکه دوم، نیش ۱۸۴ غربی، ساختمان ۱۸۴.

طبقه دوم، واحد ۳، انتشارات علمی بنیادی

تلفن دفتر مرکزی: ۰۲۱-۷۷۸۸۵۰۱۰۰ شماره همراه: ۰۹۱۲۳۳۶۸۸۱۸

ایمیل: elmibonyadi@gmail.com

فهرست

۷ مقدمه

۱۱ فصل اول

۱۳ ویژگیهای شخصیتی کودک

۱۹ فصل دوم

۲۱ خانواده و فرزند پروری

۲۱ مقدمه

۲۶ خانواده

۲۶ سازگاری

۲۸ سازگاری اجتماعی

۲۹ جامعه پذیری

اجتماعی شدن	۳۱
الگو های فرزند پروری	۳۲
روشهای تربیتی خانواده	۳۲
ابعاد شیوه های فرزند پروری	۳۶
شیوه های فرزند پروری از نظر بامریند	۴۲
نظرات پرورش و تربیت کودک	۴۴
انواع والدین از لحاظ اجتماعی نمودن فرزندان	۴۶
والدین قطع و التمینان بخش	۴۶
والدین دیکتاتور و مستبد	۴۶
والدین سهل گیر	۴۷
فصل سوم	۴۹
نتیجه گیری	۵۱
فهرست منابع و مآخذ	۵۵
فهرست راهنمای کلمات	۵۹

خانواده به عنوان اولین کلون رشد و تربیت در شکل‌گیری شخصیت اعضای آن نقش مهمی دارد و همچنین به عنوان مؤثرترین عامل در پیشرفت و سازگاری فرزندان و رشد اجتماعی آنان نقش مهم و بسط‌ناپذیر می‌کند. پایه و اساس شخصیت فرزندان در این نهاد کوچک اما تأثیرگذار پایه ریختن و مستحکم می‌شود، منظور از شیوه‌ها و سبک‌های فرزند پروری روش‌هایی است که والدین برای تربیت فرزندان خود آن را به کار می‌برند، این شیوه‌ها بنا بر تفاوت‌هایی که خانواده‌ها از جنبه‌های مختلف دارند و بر اساس معیارهایی که خود وضع می‌کنند رقم می‌کند. این روش‌ها تأثیر زیادی در تأمین سلامت روان آنان دارد به نحوی که ریشه بیشتر مشکلات رفتاری آنها نشأت گرفته از شرایط بین اعضای خانواده و شرایطی که فرزندان در آن رشد و پرورش یافته‌اند، دارد. شیوه‌های فرزند پروری ترکیب‌هایی از رفتارهای والدین است که در موقعیتهای گسترده روی می‌دهند و جو فرزند پروری با دوامی را پدید می‌آورند (برک لورا، ۱۳۸۷).

شیوه های فرزند پروری به عنوان مجموعه یا منظومه ای از رفتارها که تعاملات والد کودک را در طول دامنه گسترده ای از موقعیت ها توصیف می کند و یک جو تعاملی تأثیرگذار را به وجود می آورد. (دارلینگ و استنبرگ، ۱۹۹۳).

انواع فرزند پروری

۱- فرزند پروری مقتدرانه: روش های کنترل سازگارانه و استقلال دادن را شامل می شود. والدین مقتدر صمیمی و دلسوز و نسبت به نیازهای آنان حساس هستند. آنها قاطع هستند اما در خله گر و محدود کننده نیستند. شیوه های انضباطی آنها بجای تنبیهی حمایت کننده است. این والدین قوانین و رهنمودهایی پی ریزی می کنند که فرزندان آنان چنان بر آید که از آنها پیروی کنند و اغلب برای مطیع سازی از استدلال و منطق بهره می برند. به منظور توافق با کودک با او گفتگو می کنند. از رفتارهای نامطلوب نمی ترسند و تقاب مایوس در برابر عصبانیت کودک را دارند و به تلاشهای کودک در جهت جلب حمایت و توجه پاسخ می دهند و از تقویت های مثبت بیشتری استفاده می کنند. در کنار این والدین در عین گرم و صمیمی هستند و به آنان کمک می کنند تا سازگاری بیشتری با هنجاری های اجتماعی داشته باشند.

۲- مستبدانه: این روش از نظر پذیرش و روابط نزدیک پایین، از نظر کنترل اجباری بالا و از نظر استقلال دادن پایین است. والدین مستبد، سرد و ترسناک هستند. نمایش قدرت والدین اولین عاملی است که این شیوه را از دیگر شیوه ها متمایز می سازد. در این سبک فرزندان چنین بار آورده می شوند که از قوانین سختگیرانه ای که بوسیله والدین به وجود می آید، پیروی می کنند. نتیجه شکست در پیروی از چنین قوانینی معمولاً تنبیه و اعمال زور است و برای کنترل از شیوه های ایجاد ترس

استفاده می کنند. والدین در این شیوه کمترین مهرورزی و محبت را از خود نشان می دهند.

۳- آسان گیرانه: والدین سهل انگار، مهرورز و پذیرا هستند، ولی متوقع نیستند، کنترل کمی بر رفتار فرزندان خود اعمال می کنند و به آنها اجازه می دهند در هر سنی که باشند خودشان تصمیم گیری کنند، حتی وقتی که هنوز قادر به انجام آن نیستند. خانواده این والدین نسبتاً آشفته است. فعالیت خانواده، نامنظم و اعمال مقررات، اهمال کارانه است. والدین سهل انگار در عین آن که به ظاهر نسبت به کودکان خود حساس هستند، توقع چندانی از آنها ندارند. این والدین بسیار به ندرت به فرزندان خود اطلاعات صحیح یا توضیحات دقیق ارائه می دهند. آنها از روشهای احساس گناه و تحقیر استفاده می کنند. این والدین همچنین بیشتر در مواجهه با بهانه جویی و شکایت کودک، بر تسلیم فرود می آورند. این والدین به ندرت به فرزندان انضباط می دهند. با فرزندان ارتباط برقرار می کنند و معمولاً بجای یک والد جایگاه را دارند.

در کتاب حاضر سعی بر آن است هر یک از شیوه های تربیت فرزند مورد بحث و بررسی قرار گیرد و به تناسب آن ارتباط هر یک از شیوه های فرزند پروری با سازگاری اجتماعی فرزندان مورد تحلیل قرار گیرد. امید است این اثر منشاء تحولات بزرگی در تربیت فرزندان مرز و بوم باشد.

سمیه سلمانی

۱۳۹۶